

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiae. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

86. Theopemptvs in concubinatu viuit cum Theopempta fæmina laica,
quæ criminis rea spectat ad Iudicem sæcularem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Ad 1. in contrarium negamus consequentiā; quia ad Sacra menta & eorum in valorem ex communi Theolog. requiritur voluntas positiua antecedens, quae causet illos effectus: ad excusandam autem malitiam furti non requiritur positiua Domini voluntas, sed solum quod non sit positiū inuitus, id quod accidit, quocies Dominus ita est affectus, ut si pateretur res, eam concederet.

Ad 2. Concedi sequelam à nonnullis apud Lugon 56. quibus fauent Suarez loc. cit. n. II. & Lessius l. 2. de just. c. 41. in fine. Verum licet doctrina hæc absolute etiam in Religioso locum habere possit, de facto tamen non tam facile præsumitur Prælatus non inuitus, quām Dominus sacerdotalis, eo quod iste solum attendat ad suam utilitatem, à qua si propter substantiam rei ablatæ non retardetur, displicentia modi patrum eundem moratur: ille vero insuper attendat ad bonum religiosi statū, & observationem regularum, cui frequenter nō tam substantia rei ablatæ, quām modus aduersatur, ut pluribus explicat Lugo Disp. 3. de Iust. sect. 7. à num. 123.

LXXXVI. *Theopemptus Parochus in concubinatu vivit cum Theopempta fœmina Laica, id que ex certis testimonijis rescit Index sacerdotalis, qui mox in aedes parochiales Theopempti cum apparitoribus suis irruens & concubinā inde vi extrahens, ac suo eam sistens tribunal omnes expensas in caput.*

eurâ factas à Theopempto requirit. Quæritur.
Ad quem Theopempta Laica Iudicem in hac causa
spectet, an ad Ecclesiasticum, vel sacerdalem?

Videtur spectare ad Iudicem Ecclesiasticum. Ita plerique D.D. Vti videre est apud Jacob. Menochium de arbitrâ Iudicium Questionib. L. 2. c. 371. n. 13. Ratio est. Quia unica & individua causa ab uno Iudice est iudicanda extext. in L. nulli. c. de Iudicijs. Ergo ab Ecclesiastico digniore iuxta L. communem ff. quemadmodum servitutes amittantur, vbi ratione sanctitatis potest quis viam & usum retinere, quem alius per se non poterat.

Resp. Theopemptam Laicam fœminam ream concubinatus cum Clerico spectare ad sacerdalem Iudicem. Ita Covar. practic. qq. t. 34. n. 1. circa finem. Iulius Clarus pract. question. c. 6. n. 6. & plures apud hos. Probatur. Tum ex L. si quis uxori ff. de furtis in princ. vbi Socius criminis non gaudet priuilegio Socij. Tum quia delictum, etsi physicè sit unum & individuum, moraliter tamen est duplex. Ergo ratione huius duplicitatis quilibet delinquens suo subditur Iudici. Tum quia si pluribus fratribus, è quibus unus est Clericus, obueniat hereditas, solus Clericus pro parte sua non alij fratres exempti sunt à solutione tributorum. Ergo etiam delictū Theopemptæ Laicæ non debet esse exemptum à Iuris dictione Laicali, è quod commune sit cù delicto Clerici.

Atque

Atque ex his patet ad rationem in contrarium. Ad L. communem dicimus, eam intelligendam in causa, quæ nullam, vel saltē non commodam patitur diuisionem. Cæterū quod Iudex Sæcularis in ædes Theopempti Clerici cum apparitoribus ita involet, & expensas in captura concubinæ factas ab eodem exigat, meritò tanquam male factum damnat Lay L. 4. Tr. 9. c. 4. n. 10. & 11. Illud quidem quia est violentia usurpata contra iplos Ecclesiasticos; hoc verò, quia Theopemptus harum expensarum causa non extitit, sed solum per accidens suo delicto occasionem præbuit.

LXXXVII. *Turson in Gorbia Iudex capite quemdam plecti iussérat. Is genibus innixus: emorior, inquit ad Iudicem, teque voco hanc horā ad DEI tribunal, quo dicto caput ferro subiecit, & simul ex equo iudex mortuus decidit, ut refert Olaus l. 14. Histor. Aquilon. c. 20. Similes prouocationes non raro contingunt. Quæritur. An licet?*

Videtur, quod non. Ita Iulius Clarus in l. 9. §. fin. q. 85. num. 7. cum nonnullis Iuristis. Tum quia est contra charitatem, & patientiam Christianā. Tū quia vana est innocentia gloriatio & propriæ vindictæ appetitio. Tum quia iniusta sit perturbatio Iudicium, cùm nulli tribunal DEI non sit formidabile.

Resp. Prouocationem ad DEI tribunal per se esse licitam. Ita Martinus Delrius de Magis